

ЕКОТУРИЗМ В СИСТЕМІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ

М.І. Балджи, студентка 2 курсу факультету Економіки

К.А. Горюнова, ст. викладач кафедри туризму

Донецький державний університет управління м. Маріуполь

Сьогодні розуміння сталого розвитку у туристичній галузі все більше набуває комплексного усвідомлення єдності екологічних, соціальних, політичних та економічних проблем.

Сталий розвиток — це керований розвиток. Основою його керованості є системний підхід та сучасні інформаційні технології, які дозволяють дуже швидко моделювати різні варіанти напрямків розвитку, з високою точністю прогнозувати їхні результати та вибрати найбільш оптимальний. Варто відзначити, що досягнення оптимального варіанта розвитку декларують ряд країн, у кожної країни свій шлях розвитку. В одних цей шлях тільки починається, у інших вже розпочався, треті вже стали на шлях сталого економічного розвитку.

Концепція сталого розвитку припускає біоцентричний варіант забезпечення життєво важливих потреб суспільства. Екологічна безпека планети має стати ключовою проблемою людства. У сучасних умовах дуже важливо забезпечити максимально можливе збереження біосфери у збалансованому стані, ефективного споживання природних ресурсів, не перевищуючи межу їх можливого відтворення, а також мінімально можливе використання, або і взагалі повне вилучення з господарського обігу невідновлювальних природних ресурсів.

Глобалізація, з одного боку, надає сталому розвитку великі можливості, а з іншого – ставить його під загрозу. В ситуації, коли позитивні і негативні наслідки глобалізації багато в чому залежать від політики міжнародних фінансових і торговельних інституцій, справа обмежується лише висловленням побажань, аби останні враховували у своїй діяльності принципи сталого розвитку та збільшували вклад у його забезпечення.

Дбаючи про створення сприятливих умов для сталого розвитку на міжнародній арені, передусім необхідно подолати конфронтаційні тенденції, які стали супутниками глобалізації. Серед них головна – нерівноправність взаємовідносин між суб'єктами світового господарства, в першу чергу між розвиненими країнами і тими, що розвиваються. Сучасна система світового

розподілу праці, світової торгівлі та кредитування міжнародними фінансовими установами побудована так, що країни, які розвиваються, практично не мають можливості поліпшувати своє становище шляхом чесної конкуренції.

Брак зрушень у бік сталого розвитку зумовлюється тим, що не вироблено відповідної комплексної політики на всіх рівнях світової спільноти, а також нездатністю всієї системи організації влади адаптуватися до нових умов. Концепція сталого розвитку, як проект збереження цивілізації, ставить перед людьми проблему переосмислення і трансформації структурних та інституційних основ існування [1].

Повноцінне входженням України в європейські та світові процеси тісно пов'язане із формуючими процесами сучасної розвинутої держави здатної забезпечувати свої національні інтереси. Одним з головних напрямів подальшого розвитку є забезпечення екологосоціальної компанії поряд із економічним розвитком. Стрімкий індустріальний розвиток цивілізації почав вичерпувати існуючу ресурсноекологічну базу, що може прискорити епоху глобальної кризи, яка охопить різноманітні аспекти людського життя.

Взаємодія сільського населення і природи є фундаментальною умовою існування селищних громад та сільського господарства. Закономірності сукупного, взаємодоповнюючого розвитку суспільства і природи формують певний простір де особливості життєдіяльності першої компоненти стають умовами відтворення другої, їх взаємодія здійснюється в межах соціальної сфери, і, як наслідок, підпорядковується її законам. Населення як складова суспільства розвивається за законами, обумовленими соціальними процесами. Населення є лише споживачем і регулятором відтворення природних благ. А природне середовище, в свою чергу, впливає на людство, і пояснюється це тенденціями розвитку суспільства. Тому дослідження феномена сталого розвитку сільських територій повинне відбуватись у напрямі пошуку механізмів узгодженості дій екологічних, соціальних та економічних законів на різних етапах розвитку суспільства.

Одним із таких механізмів може виступати екологічний туризм. За деякими оцінками, екологічний туризм охоплює вже понад 10% туристичного ринку, а темпи його росту перевищують відповідні темпи у всій індустрії туризму. Головною рушійною силою такого бурхливого розвитку є швидко зростаючий попит на рекреацію на природі, який визначається збільшенням невідповідності середовища проживання сучасної людини її фізіологічним і психологічним потребам. Задоволення цього попиту й, отже, успіх розвитку екотуризму, як ніякої іншої галузі, залежить від якості навколишнього середовища, оскільки туристами цінується саме його первозданність.

Таким чином, екотуризм стає важливим видом економічної діяльності на природних територіях усього світу. Він надає можливості для туристів випробувати на досвіді діючі прояви природи й культури та навчання важливості збереження біорозмаїття й місцевих культур. У той ж час екотуризм дозволяє одержувати дохід для програм охорони природи й економічну вигоду для населення, що мешкає в сільських і віддалених місцевостях.

Екологічний туризм – це природоорієнтований сталий туризм. Обидві його характеристики визначаються об'єктивними причинами: природна орієнтація – особливостями туристського попиту, а сталість – економічною вигодою підтримки якості навколишнього середовища [2].

Для забезпечення сталого розвитку території як екосистеми необхідно враховувати взаємозв'язок економічної, соціальної, екологічної компонент її розвитку в симбіозі зі всією накопиченою енергією природного середовища (поновлюваною і непоновлюваною). При цьому важливо виділяти якісну (корисну) її частину, тобто, ту енергію, яка примножує сукупну енергію середовища, і, відповідно, збільшує продуктивну енергію ресурсного потенціалу території.

Література

1. One planet sustainable tourism programme annual reports. URL: <https://www.unwto.org/sustainable-development/reports-oneplanet-stp>
2. Екологічний туризм як чинник сталого розвитку природно-заповідних територій. URL: https://tourlib.net/statti_ukr/vorobjova3.htm

ЕТИЧНІСТЬ ІНВЕСТИВАННЯ, ЯК ФАКТОР КОНКУРЕНТНОЇ ПЕРЕВАГИ ФІНАНСОВОЇ КОМПАНІЇ

В.В. Бень, студентка 4 курсу факультету Економіки та управління

І.А. Нечаєва, к.е.н., доцент кафедри Менеджменту

Національний університет «Запорізька політехніка»

Проблема етичності на фондовому ринку - одна з найбільш гострих і актуальних на сьогоднішній день. Деякі фінансові компанії ставлять на меті отримання прибутку в короткостроковому періоді без дотримання етичних норм. Така поведінка негативно впливає не лише на репутацію та довіру до цих компаній, але й на фондовий ринок у цілому. А його розвиток в країні стимулює інвестиційну діяльність, що має вплив на зростання національної економіки. Отже, для забезпечення стійкої діяльності фондового ринку та підвищення конкурентоспроможності кожної окремої фінансової компанії необхідно гарантувати довіру.

За визначенням Р.А. Фатхутдінова, конкурентна перевага – це ексклюзивна цінність, що дає перевагу над конкурентами [1, с. 143]. Тобто конкурентні переваги становлять набір відмінностей, які роблять компанію перспективніше за інших та привабливішою для клієнта. На формування конкурентних переваг впливають зовнішні та внутрішні фактори. Перші мають опосередкований вплив та не залежать від діяльності компанії. До них відносять такі фактори, як: економічні, екологічні, соціальні, демографічні, правові. Внутрішні фактори є прямими. Серед них можна виділити наступні: